

Kehitysvamma-alan asumisen neuvottelukunnan (KVANK) työvaliokunta:

Osaavan henkilöstön saatavuus varmistettava myös vammaispalveluissa

Sosiaali- ja terveysalaa kurittava henkilöstöpula ulottuu myös vammaispalveluihin. Osaavan henkilöstön saatavuus on heikentynyt jyrkästi lyhyellä aikavälillä. Ratkaisuja työntekijöiden rekrytointiin ja koulutukseen tarvitaan lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Vammaispalveluissa henkilöstö työskentelee ihmisen kotona, jossa palvelu on turvattu jokaisena päivänä. Ratkaisuja on mahdollista löytää turvaamalla vammaispalveluiden järjestämiseen tarvittavat resurssit sekä uudistamalla alan osaamisvaatimuksia ja koulutuspolkuja.

YK:n vammaissopimus on oikeudellisesti sitova ja edellyttää yhteiskuntia varaamaan riittävät resurssit vammaisten ihmisten palveluille. Hyvinvointialueiden myötä nykyistä suuremmat sote-palvelualueet voivat edistää vammaispalveluiden käyttäjien yhdenvertaisuutta, mutta uudistus aiheuttaa myös riskejä riittävien resurssien varmistamiselle ja erityisosaamisen turvaamiselle vammaispalveluissa.

KVANKin työvaliokunnan toimenpide-ehdotukset työvoimapulaan vastaamiseen ovat:

1. Varataan riittävät resurssit vammaisten ihmisten tarvitsemille palveluille ja noudatetaan alan lainsäädäntöä.
2. Uudistetaan sosiaalialan ammattihenkilölainsäädäntö, viranomaisvaatimukset ja koulutuspolut vastaamaan toimintaympäristön muutoksen haasteita.

Keskeinen viesti on, että perus- ja erityispalvelut on otettava huomioon hyvinvointialueiden valmistelussa. Erityispalveluita järjestettäessä on hyvinvointialueiden arvioitava vammaisten ihmisten palvelutarpeet ja varmistettava palveluiden tuottamiseen riittävät henkilöstöresurssit ja osaaminen.

– Työvoiman riittävyys keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä edellyttää sosiaalialan ammattihenkilölainsäädännön, viranomaisvaatimusten ja koulutuspolkujen uudistamista vastaamaan toimintaympäristön muutoksen haasteisiin. Järjestöt ja yleishyödylliset palveluntuottajat on otettava mukaan neuvotteluihin, joissa ammattihenkilölainsäädäntöä ja viranomaisvaatimuksia uudistetaan, vaatii työvaliokunnan puheenjohtaja, KVPS:n toimitusjohtaja Kirsi Konola.

KVANKin työvaliokunta korostaa, että kelpoisuusvaatimuksien päivittäminen ei saa tarkoittaa yksipuolisesti kelpoisuuksien heikentämistä, vaan niiden monipuolistamista. On tärkeää tunnistaa eri tehtäväalueiden vaatima osaaminen, jotta osaaminen ja tehtävän vaatimukset kohtaisivat tulevaisuudessa paremmin. Kelpoisuusvaatimusten monipuolistamisen lisäksi on myös joustavoitettava koulutuspolkuja siten, että erilaisia taustoja ja kokemusta omaavat ihmiset voivat kouluttautua ja tulla rekrytoituksi alalle erilaista koulutusta ja osaamista vaativiin tehtäviin. On myös nykyistä tehokkaammin varmistettava maahanmuuttajataustaisten henkilöiden mahdollisuudet riittävän kielitaidon saavuttamiseen ja kouluttautumiseen alalle. Lisäksi on varmistettava joustavat väylät ammattitutkinnon suorittaneille saada lisäkoulutusta perus- ja lääkeshoidon kysymyksiin.

Lisätietoja

Kirsi Konola

KVPS:n toimitusjohtaja
p. 0400 328 095

Susanna Hintsala

Kehitysvammaliiton toiminnanjohtaja
p. 040 741 6179